

POSTANOWIENIE

12 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Pawłyszczke

na posiedzeniu niejawnym 12 maja 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z powództwa J.S. i T.S.
przeciwko A.S.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,
na skutek skargi kasacyjnej J.S. i T.S.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
z 13 lipca 2020 r., I ACa 231/20,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 21 listopada 2019 r., XIVC 283/18, Sąd Okręgowy oddalił powództwo powodowych darczyńców złożenia przez pozwanego obdarowanego oświadczenia o przeniesieniu na darczyńców przedmiotu darowizny (nieruchomości i ruchomości składających się na gospodarstwo rolne) ze względu na odwołanie darowizny [...] r. z powodu rażącej niewdzięczności.

W apelacji darczyńcy zarzucili naruszenie:

1) art. 898 § 1 k.c. przez uznanie, że nie zachodzi przesłanka odwołania darowizny w postaci rażącej niewdzięczności obdarowanego,

2) naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. przez:

a) ustalenie, że:

- obdarowany przeprowadził remont nieruchomości, mimo iż remont nie objął części nieruchomości używanej przez darczyńców na mocy prawa dożywocia,
- obdarowany chciał kupić darczyńcom inne mieszkanie, mimo iż było to działanie pozorowane,
- obdarowany podarował darczyńcy 6000 zł na [...],
- darczyńcy nie dopuszczali obdarowanego do przeznaczonej dla niego części domu, nieobjętej prawem dożywocia,
- przekazane obdarowanemu gospodarstwo było obciążone kredytem w wysokości 140 000 zł, mimo iż kredyt wynosił 14 000 zł i został wykorzystany na zasiewy przekazane obdarowanemu,
- maszyny rolnicze były objęte darowizną,
- darczyńcy mając dostęp do rachunku bankowego obdarowanego wypłacili sobie 314 250 zł, mimo iż wszelkich wypłat z rachunku darczyńcy dokonywali w uzgodnieniu z obdarowanym z przeznaczeniem na jego gospodarstwo rolne,

b) nieustalenie, że obdarowany sprowokował darczyńców do niektórych zachowań w celu wywołania u sąsiadów wrażenia, że darczyńcy utrudniają obdarowanemu korzystanie z nieruchomości.

Sąd II instancji oddalił apelację uznając, że:

1) Sąd I instancji nie ustalił wysokości kredytu obciążającego przedmiot darowizny, gdyż nie była to okoliczność istotna, a sumę 140 000 zł wymienił jedynie przy referowaniu twierdzeń stron,

2) pozostałe fakty zakwestionowane przez apelujących fakty mają oparcie w materiale dowodowym, a Sąd Okręgowy nie naruszył zasad oceny dowodów z art. 233 § 1 k.p.c.,

3) powodowie nie wykazali, że obdarowany sprowokował darczyńców do niektórych zachowań naruszających prawo obdarowanego do korzystania z nieruchomości.

Konsekwencją uznania stanu faktycznego za prawidłowo ustalony było uznanie przez Sąd Apelacyjny, że obdarowany nie dopuścił się rażącej niewdzięczności, w szczególności nie było aktem rażącej niewdzięczności zażądanie przez obdarowanego w marcu 2017 r. wydania mu części nieruchomości nieobjętej prawem użytkowania i służebnością mieszkania.

W skardze kasacyjnej powodowi darczyńcy zaskarżyli wyrok odwoławczy w całości i zarzucając naruszenie:

- 1) art. 233 k.p.c. przez powielenie błędnych ustaleń Sądu I instancji,
- 2) art. 898 k.c. przez nieprawidłową wykładnię pojęcia rażącej niewdzięczności.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania darczyńcy uzasadnili naruszeniem przepisów postępowania, w szczególności art. 233 k.p.c., czego skutkiem było ustalenie stanu faktycznego niezgodnie ze stanem rzeczywistym. Powodowie podnieśli, że *„przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia”*.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżący nie powołali się wprost na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, lecz wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania może oceniać tylko w kontekście art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Brak jest podstaw do uznania zaskarżonego wyroku za oczywiście nieprawidłowy. Zarzut naruszenia przepisów postępowania prowadzący do niewłaściwego ustalenia stanu faktycznego, jako podstawa przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, powinien wskazywać konkretny błąd w rozumowaniu sądu II instancji oraz wskazanie okoliczności ustalonej lub nieustalonej w wyniku tego błędu. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie tylko nie wskazano oczywistego błędu w rozumowaniu Sądu II instancji, nie wskazano żadnego błędu poza zarzutem

bezpodstawności powielenia ustaleń Sądu Okręgowego. Skarżący nie wskazali, które z ustaleń objętych zarzutami apelacyjnymi uzasadniają przyjęcie skargi jako zarzuty oczywiście uzasadnione.

Już poza uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, w uzasadnieniu zarzutu kasacyjnego, powodowie przede wszystkim zarzucali brak należytej wnikliwości i wszechstronności w ocenie materiału dowodowego. Jednakże zarzut ten, bez wskazania oczywistego błędu w ustaleniu faktycznym, nie może być podstawą przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Ze względu na brak podniesionej podstawy przyjęcia skargi do rozpoznania z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi.